

Uutiskirje Jäsenille

N:o 29 (212) * Keskiviikkona 9. syyskuuta 2015
Toimittanut Juhani Haapasaari

Sunnuntai- ja ylityölisät, sairausajan palkka, loppiainen ja helatorstai, lommat

Hallitus rajoittamassa lakiteitse sopimusoikeutta

IAU

Suomen hallitus esitti eilen listansa ”pakottavaksi” työlainsäädännöksi, jolla rajoitettaisiin työehtojen sopimusoikeutta poikkeuksellisella tavalla. Hankkeen toteutuessa työntekijöiden työehdot heikkenisivät listan mukaisesti kaikkien kolmen työehtosopimuksen soveltamisalueella, joissa IAU on sopijaosapuolena. Mahdollisten heikennysten vastapainoksi IAU varautuu tasapainottamaan seuraavaa neuvottelukierrosta selkein työntekijöiden asemaa parantavain tavoittein sopimusten muilla osa-alueilla.

Hallituksen lista

Työntekijöiden työehtoja heikentäviksi lainsäädäntömuutoksiksi hallitus esittää viiden kohdan listaa:

Sunnuntaikorvaukset

Nykyinen 100 %:n korvaus alennetaan 75 %:iin.

Vuosiloman lyhennys

Yli 30 arkipäivän vuosiloma-oikeus poistuu.

Sairausajan palkka

Ensimmäinen sairauspäivä muuttuu palkattomaksi ja seuraavien kahdeksan päivän sairausajan palkka putoaa 80 %:iin täydestä palkasta.

Loppiainen ja helatorstai

Loppiainen ja helatorstai muuttuvat palkattomiksi vaapaapäiviksi.

Ylityökorvaukset

Korvaukset puolitetaan.

Vaikutukset työehtosopimukseen IAU:n alueella

IAU on sopijaosapuolena kolmessa työehtosopimuksessa, joiden sopimuskaudet päättyvät seuraavasti:

- Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus
15.11.2016

- Airpron työehtosopimus
31.1.2017

- Ilmailutietoteknisten työehtosopimus 31.1.2017

Mikäli hallituksen lista tulisi hyväksytyksi eduskunnassa ennen nykyisten sopimuskausien päättymistä, vaikutukset IAU:n työehtosopimukseen olisivat seuraavat:

Sunnuntaikorvaukset

Sunnuntaikorvaukset alenisivat kaikkien kolmen työehtosopimuksen soveltamisalueella 75 %:iin nykyisestä 100 %:sta.

Vuosiloman lyhennys

Vuosilomat lyhenisivät Ilmailutietoteknisten työehtosopimuksen soveltamisalueella.

Tällä hetkellä työntekijä, jolla on ennen vuosiloman alkamista vuosilomaan oikeuttavaa palvelusta yhteensä vähintään 15 vuotta, ansaitsee täysiltä lomanmääräytymiskausilta vuosilomaa

- 10 kuukaudesta 31 arkip.

- 11 kuukaudesta 36 arkip.

- 12 kuukaudesta 38 arkip.

Arkipäiviksi ei lueta arkilauantaita, sunnuntaita, kirkollisia juhlapäiviä, joulujuhlapäiviä, joulun- ja juhan-nusaattoja eikä itsenäisyys- ja vapunpäivää.

Mikäli hallituksen ajama muutos toteutuisi, vuosiloma lyhenisi myös näiden työntekijöiden osalta korkeintaan 30 arkipäivään.

Sairausajan palkka

Nykyisten työehtosopimusten perusteella sairausajan palkkaa maksetaan pääsääntöisesti seuraavasti:

Lentoliikenteen palvelut

Työsuhteen keston perusteella

- alle 1 vuoden, yhteensä enintään 5 viikolta,
- 1-5 vuotta, yhteensä enintään 6 viikolta,
- yli 5 vuotta, yhteensä enintään 6 kuukaudelta, kalenterivuoden aikana.

Jos työkyvyttömyysaika on yli kolme vuorokautta, sairausajan palkassa huomioidaan myös keskituntiansiolisä.

Airpro

Työsuhteen keston perusteella

- alle 3 vuotta, 4 viikkoa,
- 3 - 5 vuotta, 5 viikkoa,
- 5 - 10 vuotta, 6 viikkoa,
- yli 10 vuotta, 8 viikkoa.

Ilmailutietotekniset

Työsuhteen keston perusteella

- alle 3 vuotta, 28 päivää,
- 3 - 5 vuotta, 35 päivää,
- 5 - 10 vuotta, 42 päivää,
- yli 10 vuotta, 56 päivää.

Hallituksen esityksen toteutuksessa kaikkien kolmen työehtosopimuksen soveltamisalueella ensimmäinen sairauspäivä muuttuisi palkattomaksi ja seuraavien kahdeksan päivän

sairausajan palkka putoaisi 80 %:iin täydestä palkasta.

Vasta yhdeksännen sairausloppupäivän jälkeen sairausajan palkkaa maksettaisiin edellä esitettyjen kirjausten mukaisesti.

Loppiainen ja helatorstai

Nykyisissä työehtosopimuksissa loppiainen ja helatorstai on huomioitu seuraavasti:

Lentoliikenteen palvelut

Teknisiä palveluja tuottavissa yrityksissä loppiainen ja helatorstai ovat vapaapäiviä päivätyössä ja keskeytyvässä kaksivuorotyössä. Keskeytymättömässä kolmivuorotyössä loppiainen, sen ollessa muuna arkipäivänä kuin lauantaina, ja helatorstai, lyhentävät vuotuisia työaikoja 8 tunnilla.

Maapalveluja tuottavissa yrityksissä loppiainen, kun se on muuna arkipäivänä kuin lauantaina, ja helatorstai lyhentävät asianomaista jaksoa kahdeksalla tunnilla.

Airpro

Loppiainen ja helatorstai eivät lyhennä asianomaisen jakson työaikoja, vaan niiden vaikutus on huomioitu säännöllistä työaikoja lyhentämällä.

Ilmailutietotekniset

Muiksi päiviksi kuin lauantaisiksi tai sunnuntaiksi sattuva loppiainen sekä helatorstai lyhentävät asianomaisen viikon tai työjakson työaikoja ja alentavat lisätyökynnystä. Jollei edellä mainittuja päiviä ole mahdollista antaa vapaapäiviksi, on vastaava kokonainen vapaapäivä tai vastaava vapaa-aika pyrittävä antamaan

jonakin muuna päivänä saman viikon tai työjakson kuluessa.

Hallituksen kaavailuissa loppiainen ja helatorstai muuttuisivat palkattomiksi vapaapäiviksi.

Ylityökorvaukset

Ylityökorvausten nykytaso puolittuisi kaikkien kolmen työehtosopimuksen soveltamisalueella.

Hallituksen esitys ja seuraava työehtosopimuskierrös

Vastaavaa tilannetta, jossa valtiovallan taholta asetettaisiin työehdoista sopimiselle jo aiemmin sovitusta ehdoista poiketen työntekijöiden asemaa pakottavasti heikentävää lainsäädäntöä, ei tässä muodossa ole aiemmin ollut. Toistaiseksi valtiovallan edustajat ovat katsoneet tarpeelliseksi säätää lähinnä työntekijää suojelevia lakeja, johtuen työntekijän heikommasta asemasta suhteessa työnantajaan.

Koska tilanne näyttäisi ajautuvan nyt mahdollisesti uuteen asemaan, tämä tulee huomioida työntekijäpuolen sopimustavoitteiden asettelussa tasapainoisen lopputuloksen saavuttamiseksi seuraavalla työehtosopimuskierröksellä.

Ilmailualalla tällä hetkellä valitsevan suotuisan kokonaiskehityksen kannalta olisi vähintäänkin toivottavaa, että yhteinen alakohtainen näkemys työehdoista työnantajien kanssa löytyisi ensi syksyn ja alkutalven aikana keskinäisin neuvotteluin ulkopuolisista tekijöistä huolimatta.